

մասնակցութեամբ, Պրագիլեւտա օլտուղու միսիլ-
լու, բաժնուղուն չեկիրտեկինի տըրդլամագ մեվ-
սիֆին բէք ֆէնտ սուրեթտէ կէջմիշ իտուկի
անշաղմըշ տըր :

« Լեւսեվիյէ տընան խապերլէրէ կէօրէ,
պոլ սէնէնին մահսուղու կէջէն սէնէնին մահ-
սուղունտան, 50 պինտէն 80 պին պալեայա
դատար էքսիք չըգմըշ տըր . լաքին, պիղ էվ-
վէլքի օայըյը թուլթալմ . չիւնքի պիղ,
եւնի մահսուղուն, կէջէն սէնէնինքինտէն 30
պին պալեա զիյատէ ալմըշը տըր . վէ պոււն-
տան սօնրա տախի, 280 պին պալեա Սըսըր
մալինէ մալիք օլաճաղըղ տէյի Տիսապ իթտի-
կիսիդտէ, էլիսիդտէ պուլունան իլէ պէրապէր,
ճէման 308 պին պալեա Սըսըր մալի պու-
լունմուշ օլաճագ տըր :

« Գտնեիղ սէվահիլինտէ վագը սայիր
մահէլէրտէն կէլէճէք օլան մալէր տախի,
էմրի զիրաւթըն թաղմասը սէպէպինտէն ազ
օլաճագ տըր . վէ պու Տիսապճա կէրէք մէզ
քիւր մահէլէրտէն, վէ կէրէք Լմերիգանըն
Վարպի Լնտիղ վէ Սէնթըլ թապիր օլու-
նան մահէլէրտէն (շու սօնրաքի մահէլէ-
րին մահսուղալմը պու սէնէ զիյատէճէ մէմուշ
օլունմագտա տըր) կէլէճէք օլան մալէր, կէ-
ջէն սէնէնինքի դատար, եանի 211 000 պալ-
եայա պալիղ օլմասը իճթիմալտէն տիր . վէ
պու թագտիրտէ, էլտէ պուլունան մալէր
տախի պիրիքտէ ալմըշըղունտա 225,000 պալ-
եայա պալիղ օլաճագ տըր :

« Զինտէն կէլէճէք մալէրին, պու սէ-
նէնինքինտէն զիյատէ օլմասը մէմուլտէն տէ-
յիլ տիր . զիրա, մէմալիքի միւճթէմայի Լ-
մերիգատա, պու սէնէ մահսուղուն զիյատէճէ
օլաճագը խապերլինտէն նաշի, մահէլէր մէզ
պուրաւա բաւուգ զիրաւթընըն էքսիլէճէյի
շիւր Տէսիդտիր իմտի, պուլուն տախի 1,266,000
պալեա Տիսապ իթտիկիսիդտէ, էլտէ պուլուն-
նան մալէր իլէ, 1,443,000 պալեայա պալիղ
օլաճագ տիր :

« Զինտէն վէ Ղաթունտան եագընտա Տիւ-
մալ կէլմտի, պուլուն պիր սէպէպի, շիւր-
Տէսիղ օլարագ, պու սէնէնին իպթիտալա-
րընտա ֆիյալթըրըն տիւլմէսի օլմուշ օլմըլ
տիր . լաքին, պիւլիւք պիր սէպէպ տաճա
վարտըր, շէօյլէ քի, մահէլէր մէզքիւրլա-
տան, զաթէն բէք չօգ մալ տիյարը չըգմըշ,
վէ իլէրուլէրտէ մալ գալմամըշտըր . տիմէք
տիր քի, պու սէնէ օրալարտան, կէջէն սէ-
նէ մալէրինինըմթըր դատար տախի մալ կէլ-
մէսի մէմուշ օլունմագ, վէ պու Տիսապալ,
էլտէ պուլունան մալէրի 5 000, վէ եէնի
մահսուղուն տախի 70,000 պալեա թուլթու-
ղունմուղտա, ճէման 75,000 պալեա օլաճաղը
աշիքիար տըր :

« Իմտի Վ պու մալէր Տագըրնտա, նէ կէ-
ջէն սէնէ, վէ նէտէ շու չըգան իւշ այտա
տարֆ օլունմուշ օլան մալէրին քէմիլէթինէ
նիսպէթլէ, քէշֆ ու Տիսապալարա կիրիլէմէ-
յիղ . չիւնքի, շիմտի Լմերիգա մուհարէպէսի
պիրիմիղ օլալուղունտան, ախլ ու իթա դա-
բալարը եէնիտէն աշղմըշ տըր, վէ պինտէն
ալէյճ, օն իքի պ տաճա միգտարի քիֆայէ
մալ իլէ գալմամըգտան սօնրա, կէրէք նէֆ-
աի Լմերիգատա բամուգճա իճթիյաճըլթըն
ալմմասըյալ, վէ կէրէք տիւնանըն Տէր
թարաթընտան զիյատէ մալ իթթէնիլմէյէ

պաշլամասըյալ, շիմտիքինտէն բէք չօգ զի-
յատէ մալ սարֆ օլունմայա պաշլայաճաղը
շիւրՏէսիղ տիր :

« Պու միւթալալարմըղ իգթիզասընճա,
շիմտիտէն սօնրա, իշ վէ մուսմէլթ զըմ-
նընտա պիր սաղ եօլունմաղ պուլունմագ
տըր . վէ շիմտիքի մալէրին սարֆընճա կէս-
րիւլէն տուրկունուգ իսէ, պիղճէ պաշլա պիր
սէպէպէ մէպին օլմալալ, իլլա, ֆիյալթըրա
կիւվէնիլմէսիկիսիտէն նէլէթ իթմէքտէ տիր :

« Իլթէ պու Տիսապալարա մէպին, ախլ ու
իթայա իալէլ կէթիլիքի Տիւ պիր վուգունմաթ
զընհարա կէլմէլ իմտի իլէ, կէջէն իւշ այ-
տա սարֆ օլունման մալէրին իւղէրինէ երիւ-
տէ պէլ, վէ պիր սէնէ թէքմիլէնէ գատար
սարֆ օլունմանըրըն իւղէրինէ տախի երիւզտէ
պէլ զամմ ու իլալէ Իտէպիլիլիլ . Իմտի,
կէլէճէք օն իքի այտա կիրէճէք վէ չըգճագ
մալէրին մըգտարընը, պալեատաքի քէշֆլէ-
րիմիլէ թէվֆիգան Տիսապ իթտիկիսիդտէ,
շու աթիտէքի իճմալին մէյտանէ կէլէճէյի
պէտիճի տիր . մէսէլա,

	Խարիճտէն Ինկիլթէրայա կիրէն մալ	Խարճա- նան վէ չը- գան մալ	Սէնէ սօ- նունտա էլտէ պու- լունմալ
Լմերիգա	698 000	534.000	160 000
Պրագիլեա	416.000	346.000	70.000
Սիւլթիլիթ	225 000	165 000	60.000
Սըսըր	308.000	343.000	
Զարգի շինա			
վէ Չին	1,518.000	1,583.000	
Սըսըրաւան		էքսիլէն 35.000	
Ըտըրի շինտէն վէ Չինտէն		65.000	

Սըսըր վէ Սիւրաթ մալէրինին սարֆը
վէ խարիճէ իսրաճը, Տէր Տալտէ գըսսալ-
մագտա օլալուղունտան, պիրթապի օնլարըն
գալիտէն տիր :

Իւրինէ պաշլա ճինա մալէր իթթիմալինէ
մէճալուր օլաճաղըղ . շէօյլէ քի, կէլէճէք սէ-
նէնին սօնունտա (կէլէճէք սէնէն տէտիյի իշ
պու 1866 սէնէսի իլլին տիր), իճթիմալէն
էլտէ նէ գատար մալ գալմագ օլալուղունտա
քէշֆ էթտիյիմիլտէ, իլլէնիլլէն վէ խարիճէ
չըգան մալէրի, Տէր երիլիքինի պիրիքտէ Տի-
սապ իթմէլիլիլ . վէ պէօյլէ իթտիքտէ, էլ-
տէ գալալ մալ, ճէման 190.000 պալեայա
աշլայաճագ տըր . Սագաւ, շու Տիսապըմըղ
Տէր քէսէ բէք Տօլ կէօրիւնմէյէճէք տիր .
չիւնքի, ֆիյալթըրաւա երիւքէքիլէ կէօրիւն-
ալաքտէն պաշլա, ֆմայրիդալարըն տախի աղ
մալ իլլէմէսին սէպէպիլիլթ վիրէճէք տիր
էմմա, Լմերիգատա պուլունման մալ, զըլաւ
իթտիկիսիդտէն զիյատէ չըգտըր իթիլ, վէ սի-
յաճըր տախի, մէմուլտէն զիյատէ սօզ
տիրիլէրլէրտէ, երինէ էվվէլքի կիպի բամագ
զիրաւթըյալ մէշղուլ օլալուր իմիլ, օ պաշ-
լա լաղըրտը տըր, օնա պիր շէյ ալէյէմէյիլ
վագաւ, շու քէշֆիլիլին իսար ճինտէ օլան
խաւապար սահիճէ չըգտըրալ իսէ, ֆիյալթ-
լարճա պիրաղ ալիլիլիլիլ վագը օլաճաղըտա
իճթիմալտէն տիր . լաքին, շունու տախի խա-
լթըրտան չըգտըրալմալը յըլ քի, էլէր տէրքեաթ
օլան Սէքսիգա տէվլէթի մէսէլէսինտէն սօ-
լալ, Լմերիգա ճիւլհարիլիլիլ իլլէ, Տի-
րանտա տէվլէթի պէյնինտէ պիր մուհարէպէ
աշղըր իսէ, քեւաթիլիլ իւլիալէրիմիլլին պօ-
շա չըգաճաղը տախի պի իլթիպաճարը :

« Պու ճիւլիլ իլլէ, Լմերիգա ճիւլհարիլ-
իլլէթինին, շու շիմտիքի Տալինտէ, եէնիտէն
պիր մուհարէպէյէ կիրիլմէնին, նէ գատար
տէճիլթու պիր Տալէ կիրիլթըր օլմագ տի-
մէք օլաճաղըն պիրիպ, վէ քէնտույի էօյլէ
պիր խաթարտան սագընաճաղըտա, մէմուլի
գալիտէն տիր :

1865 ՍԵՆԵՍԻՆԻՆ

ՊՈՒԼԹԻՆԱՆ, ԿԻՐԷՆ, ՎԷ ԶԵԿԱՆ ՄԱԼԼԵՐԻՆ ԻԺՄԱԼ ՏԵԳԹԵՐԻ ՏԻՐ

ԻՆԿԻԼԹԵՐԻՍ

Լյտէ պուլունան մալ	Լմերիգա	Պրագիլեա	Սըսըր	Սիւլթիլիթ	Չինա վէ օայիլէ	Ճէման
1865 Յունվ. 1 տէ	23.370	16.340	22.720	11.400	501.920	575.370
1865 տէ կիրէն	461.994	340.145	333.569	211.378	1.408.035	2.755.221
Ղէման մալ	485.364	356.585	356.269	222.778	1.909.955	3.330.951
1865 տէ իսրաճ	60.190	101.550	30.520	20.920	677.650	890.830
	425.174	255.035	325.749	201.858	1.232.305	2.440.121
Լյտէ պուլունան մալ						
1865 դիկ. 31 տէ	144.060	36.070	28.410	14.200	182.740	405.480
1865 տէ իսկէլէրտէն						
Երիւլէնէն, պուլունտա						
Իլլէմէք իլլին	281.114	218.965	297.339	187.658	1.049.575	2.034.641
Ետիւտա պէլէր Տագթա						
1865 տէ	5.410	4.210	5.720	3.610	20.180	39.130
1864 տէ	3.270	2.980	4.380	2.040	18.440	30.910
1863 տէ	2.300	2.160	3.830	1.010	17.200	26.500
1362 տէ	3.890	1.970	2.100	480	13.600	22.00
1861 տէ	32.450	1.590	2.120	280	6.830	43.270
1360 տա	43.120	2.180	1.840	120	3.390	50.630
1859 տա	36.670	2.030	1.900	110	3.410	44.120
1858 տէ	31.520	2.170	1.720	210	6.200	41.820
1857 տէ	26.010	2.960	1.610	140	6.960	37.700
1856 տա	32.430	2.850	2.570	260	5.410	43.530